

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden hrad...

História romantického hotela Turm by sa pokojne mohla začínať práve takto. Siahla totiž až do neuveriteľného 13. storočia. Všetko sa začalo tým, že vtedajší cisár Friedrich I. Barbarossa vyhnal z Ríma všetky rodiny, ktoré nerešpektovali dve tunajšie najvyššie inšcie – cisára a pápeža. Text Ivan Mičko | foto autor a archív

A tak sa vlastne začala dlhá anabáza rodiny Colonných, ktorá putovala cez hory aj doliny až skončila ďaleko od svätého mesta na severe dnešného Talianska uprostred hôr. Barón Pompeius Valerius Colonna si vymohol od miestneho kniežaťa povolenie na stavbu veže. Stála na vysokom kopci a nazval ju Völs – skala.

ŠTYRIVEŽE

Tento veľmi netradičný hotel nájdete v mestečku Völs v Južnom Tirolsku. K najstaršej veži, kto-

rá pôvodne slúžila aj ako obydlie farára, súdny dvor, väzenie, či krčma, postupne pribudli ďalšie tri: Kraiterturm, Wagenhaus a Eulenturm. Práve tieto objekty tvoria základ štvorhviezdičkového hotela Turm, ktorý už po tri generácie patrí rodine Pramstrahler. Posledný z dynastie hotelierov Stephan sa v roku 2000 pustil do revitalizácie a rozšírenia hotela. Na architektov a stavebárov mal dve požiadavky: zmodernizovať, no pritom zachovať pôvodný charakter. Pri našej návšteve sa nám niekoľko dní venoval a ja som nadobudol dojem, že je to vlastne renesančný človek, ovládajúci rovnako dobre interiérový dizajn ako výrobu vína či destilátov, rovnako dobre sa vyzná vo výtvarnom umení ako v kuchyni, vo vedení hotela či riadení golfového ihriska, aby som menoval len niektoré odvetvia. Zrejme aj vďaka týmto vedomostiam sa jeho požiadavky naplnili. Dnes je z hotela hypermoderné hotelové zariadenie s neuveriteľne príjemnou domáckou atmosférou.

TROCHA HISTÓRIE NIKOHO NEZABIJE

V Južnom Tirolsku dnes žije necelých 500 000 obyvateľov. Viac ako dve tretiny hovoria po nemecky, štvrtina po taliansky a asi päť percent používa v bežnom styku ladinčinu, miestny jazyk, dialekt rétorománčiny. Ako možno z dejepisu viete, Južné Tirolsko bolo päťsto rokov súčasťou rakúsko-uhorskej monarchie. Až na konci 1. svetovej vojny sa Južné Tirolsko ocitlo na základe rozhodnutia víťazných mocností v Taliansku. Mussolini tvrdo tlačil na potaliančovanie pôvodného obyvateľstva, čo malo – prirodzene – za následok silný odpor. Niektorí riešili túto životnú dilemu vysťahovaním sa do ríše, niektorí prijali taliansku národnosť. No pokoj nebol. Až dlho po 2. svetovej vojne, v roku 1972 získalo Južné Tirolsko dosť značnú autonómiu a tak sa ostatných päťdesiat rokov môžu spoločne rozvíjať najlepší vlastnosti oboch národov.

HOTEL, AKÝ NEMÁ PÁRU

Mestečko Völs je malé a útulné. No nájsť cestu do garáží hotela Turm je malou detektívkou. Aj keď správne odbočíte z kruhovej križovatky, to ešte neznamená, že nájdete vchod do podzemných garáží. Objavíte ho v poslednej chvíli. Je totiž vysekaný do skalného masívu, na ktorom stoja spomínané štyri veže. K najväčším atrakciám hotela Turm patrí určite fakt, že nad dvoma poschodiami garáží je ešte ďalších dvanásť poschodí, na ktorých sú izby, reštaurácie, wellness s vonkajším bazénom, solná jaskyňa, vínná pivnica a mnoho terás. Majiteľ hotela aj architekt v jednej osobe Stephan Pramstrahler vsadil na modernu a za fasádu staručkého hradu na skalnom brale ukrýl jedinečný moderný interiér. Brilantne splnil svoj sen – zachovať historický štýl objektu, no v interiéri pracovať s nárokmi klientov 21. storočia. A tak sa mu, napriek použitým prírodným materiálom, akými sú kameň na podlahách i stenách, ale aj drevo, podarilo vytvoriť kompozíciu hodnú veľmajstra. Hotel pôsobí veľmi teplo a útulne. Najmä v zime oceníte nielen podlahové kúrenie, ale na izbách i v spoločných priestoroch aj staručko vyzerajúce no funkčné kachľové pece. Ak tomu prirátate 2 000 umeleckých diel z rodinnej zbierky, vrátane obrazov Picassa, Dalího, Kokoschku a ďalších, ktoré

zdobia steny hotela, okamžite si ho zamilujete nielen pre jeho príjemnú domácku a neopakovateľnú, ale aj pre ducha povznášajúcu atmosféru.

VÝLET NA SEISER ALM

Mnohostranné nadanie, ktoré majiteľ Stephan Pramstrahler preukázal pri rekonštrukcii a zariaďovaní hotela, sa ukázalo aj počas skvelých dvoch kulinárskych zážitkov. Prvým bola večera v talianskom štýle, kde dominovalo carpaccio z gamátov, hrášková polievka s mäťou, v tunajšom červenom víne Lagrein dusené telacie rameno s kašou zo sladkých zemiakov a ružičkovým kelom, a teplý jabĺčkový koláč. A k tomu výber výborných talianskych vín. Druhým kulinárskym vrcholom bola večera s degustačným menu. Ako predjedlo sa podával bravčový žalúdok s bylinkami, krémová kalerábová polievka s marinovaným jelením tatarákom, nasledovali ravioli plnené hovädzím ragú a jablkami a hovädzie filé s paštákovou kašou. Na záver sme ochutnali völsky dezert s medom a zmrzlinou. A ku každému chodu tunajšie špeciálne vybrané vynikajúce vína.

No najväčší zážitok nás len čakal. Stephan nás pozval do jeho drevenice, ktorú má na území Seiser Alm, na najvyššie položených pasien-

Južné Tirolsko získava pravidelne vysoké ocenenia v prestížnych domácich i zahraničných sprievodcoch. Nedávno v bedekri Guide Michelin Italy dostalo sedemnášť reštaurácií dvadsať hviezdíček. Veľkomestá ako Berlín či Mníchov, hoci majú omnoho viac obyvateľov, majú oveľa menej týchto ocenení...

koch v Európe. Ak sa z dediny Seis, alebo Siusi, vyberiete lanovkou na Seiser Alm, dostanete sa do výšky 1 800 m nad morom. Práve tam – pod obrovskou stenou Sasso Lunga – nájdete veľa obydľí tunajších sedliakov. Vraj je ich dvakrát viac ako hostinských. A tých je tu tiež požehnané. Údajne je tu tolko chát a salašov koľko je dní v roku...

K Stephanovej drevenici sme dorazili po dlhom pochode. Domáci pán už vesele miešal potrebné ingrediencie na typické tirolské slaninové knedle. Naberie do dlaní za hrsť suroviny, vytvaruje guľu a vhodí ju do vriaceho vývaru. „Pôvodne to bolo jedlo chudobných, ale dodnes ho miluje celá moja rodina“, vysvetľuje Stephan a naberá do taniera ďalšiu polievku. Vzápätí dodáva: „Knedle sa uvaria v hovädzom vývare, polievka sa zje ako prvá a ako druhý chod býva varená slaninová knedľa.“ Jednoduché, ale veľmi chutné. A pod vrcholkami Dolomitov chutilo všetkým dvojnásobne. Slnko zapadlo, zozimilo sa. Vnútri však čakali domáce syry a vlastné víno. Skvelá kombinácia...

A PROPOS – VÍNO

Na slnečných stráňach Južného Tirolska sa pestuje kvalitný vinič od 16. storočia. Typickou odrodou je Lagrein. Vína z tejto odrody sa vyznačujú sýtou, hutnou granátovou farbou, plným telom a chuťou po slivkách a divokých čerešniach. Lagrein má typickú severoitalsku sviežosť a nevýrazné taniny. Krásne kyselinky mu dávajú vynikajúce predpoklady na harmóniu s miestnymi mäsovými a divinovými špecialitami.

Južné Tirolsko produkuje približne 52% červených a 42% bielych vín. Z bielych je najznámejší Gevürztraminer.

K významným pestovateľom patrí aj Stephan, ktorý vlastní vinice v oblasti Grottnhof. Z bývalých hospodárskych budov vytvoril čarovné prostredie, kde opäť, rovnako ako v hoteli, harmonicky spojil tradíciu s modernou. Kým čierna kuchyňa zostala v pôvodnom starotirolskom štýle s pecou na chlieb, o poschodie vyššie sa dostanete do najsúčasnejšej súčasnosti. Na noc, ktorú zažijete v hypermodernom apartmáne, určite do smrti nezabudnete. Ak by ste sa rozhodli degustovať miestne víno a vyskúšať luxusné bývanie, pokojne sem môže pricestovať dve rodiny. Tento pamiatkovo chránený objekt má totiž aj ďalší apartmán vo vedľajšej malej vežičke.

VIETE, ČO SÚ HEUBAD?

Možno nebudete veriť, ale tento výraz sa v Južnom Tirolsku používa pri označení Senných kúpeľov. Aj v hoteli Turm si môžete tejto špecialitky užiť do sýtosti. Už v roku 1903 požiadal Anton Kompatscher, pradedo Stephana Pramstrahlera o povolenie prevádzkovať hostinec so sennými kúpeľmi. Odtvtedy je tento druh prírodných kúpeľov obľúbený po celej provincii. No získať seno na liečebné procedúry nie je nič jednoduché. Pochádza z vysokohorských lúk a pasienkov, pričom kosíť sa musí zavčas rána, prípadne večer, aby sa v sene udržali liečivé éterické oleje. Senný zábal na vodnom lôžku vás v priebehu dvadsiatich minút zahreje, následne sa uvoľnia éterické oleje, ktoré veľmi dobre pôsobia proti reume a ischiasu. V minulosti vraj často túto kúru podstupoval aj Ludwig van Beethoven. Dokonalý relax si následne môžete dopriať v solnej jaskyni. Hádám ani nemusím pripomínať, že v romantickom hoteli Turm používajú zásadne a jedine suroviny z domácich zdrojov.

KDE BOLO, TAM BOLO...

História romantického hotelu Turm by sa pokojne mohla začínať práve takto. Siahá totiž až do neuveriteľného 13. storočia. No vďaka úžasnej kreativitě a nevídanejmu citu pre harmóniu histórie a moderny je dovolenka v romantickom hoteli zážitok na celý život. ●

Golf ST. VIGIL, Seis

Patrí k najpozoruhodnejším ihriskám Európy.

Rozloha: 60 ha

Prostredie: vysokohorské, v nadmorskej výške 850 m nad morom

Architekti: Bernd Hofmann, Wolfgang Jersombeck

Dĺžka: 5 017 m zo žltých, 4 532 z červených odpalísk

Najkrajšia jamka: č. 15, par 3, prevýšenie 52 m

Zaujímavosť: Pre vysoké náklady na prevádzky bol areál s hotelom pred krachom, pred štyrmi rokmi ho získal Stephan Pramstrahler so spoločníkom z Bolzana.

www.golfstvigilseits.it